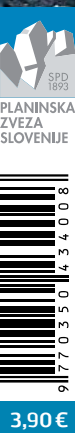

REV IJA ZA LJUBITELJE GORA ŽE OD LETA 1895

PLANINSKI

U N I K

11
2017

Franček Knez
1955-2017

3,90 €

IZ PLANINSKE ZALOŽBE – AKCIJA

-50%

Plezalni vodnik Repov kot, Kamniška Bela

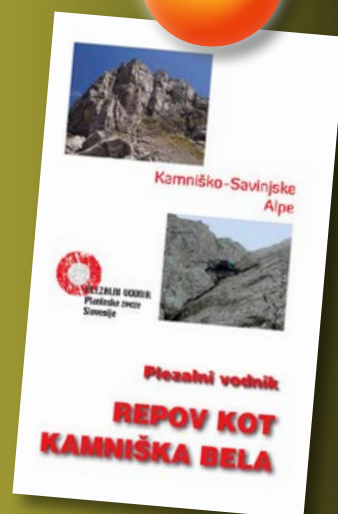
Od doma v Kamniški Bistrici se nam odpre pogled na v nebo kipeče vrhove kamniških gora – na zahodni strani se bohotijo vrhovi Kalške gore, Grintovca, Kogla, Štruce in Skute, Kaptanski greben zakriva pogled na Tursko goro, Brano in Planjavo, tik nad izvirom hladne Bistrice pa že slutimo strma pobočja Zeleniških špic, strmo pregrado, ki ločuje Repov kot od Kamniške Bele.

Kot večina plezalnih vodnikov Planinske zveze Slovenije se tudi ta zaključi s seznamom zaledenelih slapov ter tokrat le enega plezališča, ki je za razliko od večine ostalih postavljeno v pravo gorsko okolje.

Format: 130 x 210 mm; 270 strani, šivano

CENA: V času od 15. 11. 2017 do 15. 12. 2017 lahko *plezalni vodnik Repov kot, Kamniška Bela* kupite po akcijski ceni s 50-odstotnim popustom: **14,95 €** (redna cena: 29,90 €).

*DDV je vračunan v ceno. Stroške poštne plača naročnik.

Najnovejši planinski zemljevidi PZS v merilu 1 : 25 000

Zemljevid je pomanjšana, posplošena in grafično ponazorjena slika dela zemeljske površine na različnih nosilcih podatkov (papir, zaslon, plastika, les ...). Z zemljevida lahko razberemo podatke, ki jih v naravi po navadi ne zasledimo: imenoslovje, nadmorsko višino, naravne in kulturno-zgodovinske znamenitosti, funkcije določenih objektov, podzemne objekte, globino stoječih voda, potek administrativnih mej in zavarovana območja.

Planinsko pravilo je, da se nikoli ne odpravimo v neznan gorski svet brez ustreznega zemljevida in osnovnih pripomočkov za orientacijo.

Tokrat vam predstavljamo najnovejše planinske zemljevide Planinske zveze Slovenije v merilu 1 : 25 000.

I N F O R M A C I J E · N A K U P · N A R O Č I L A

PLANINSKA ZVEZA SLOVENIJE, PLANINSKA TRGOVINA PZS

NA SEDEŽU Dvorakova ulica 9, Ljubljana, v času uradnih ur
(v ponedeljek in četrtek od 9. do 15. ure, sredo od 9. do 17. ure, petek od 9. do 13. ure; odmor za malico: 10.30–11.00).

PO POŠTI p. p. 214, SI-1001 Ljubljana

PO TELEFONU 01 43 45 684 v času uradnih ur brezplačna telefonska številka 080 1893 (24 ur na dan, vse dni v letu)

PO FAKSU 01 43 45 691

E-NAROČILA trgovina@pzs.si ali spletna trgovina PZS: <http://trgovina.pzs.si>.

SLOVENSKI PLANINSKI MUZEJ

Triglavska cesta 49, 4281 Mojstrana • telefon: 08 380 67 30 • faks: 04 589 10 35 • e-naročila: info@planinskimuzej.si

IZDAJATELJ IN ZALOŽNIK:
Planinska zveza Slovenije

ISSN 0350-4344

Izhaja petnajstega v mesecu.
Planinski vestnik objavlja izvirne prispevke,
ki še niso bili objavljeni nikjer drugje.
117. letnik

NASLOV UREDNIŠTVA:

Planinska zveza Slovenije
Uredništvo Planinskega vestnika
Dvorakova ulica 9, p. p. 214, SI-1001 Ljubljana
T: 01 434 56 90, F: 01 434 56 91
E: pv@pzs.si
www.planinskivestnik.com
www.pvkazalo.si
www.facebook.com/planinskivestnik

ODGOVORNI UREDNIK:

Vladimir Habjan

UREDNIŠKI ODBOR:

Emil Pevec (tehnični urednik), Marta Krejan Čokl,
Zdenka Mihelič, Irena Mušič Habjan, Mateja Pate,
Dušan Škodič, Tina Leskošek, Mire Steinbuch

LEKTORIRANJE:

Marta Krejan Čokl, Mira Hladnik, Vera Šeško,
Sonja Čokl

OBLIKOVANJE:

Mojca Dariš

GRAFIČNA PRIPRAVA IN TISK:

Schwarz print, d. o. o.

Tiskano na NEO MATT papirju, Triglav papir

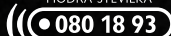
NAKLADA: 4600 izvodov

Prispevke, napisane z računalnikom, pošiljajte
po elektronskem mediju na naslov uredništva ali na
elektronski naslov. Poslanih prispevkov ne vračamo.
Uredništvo si pridržuje pravico do objave ali neobjave,
krašanja, povzemanja ali delnega objavljanja nenaročenih
prispevkov v skladu s svojo uredniško politiko in
prostorskimi možnostmi. Mnenje avtorjev ni tudi nujno
mnenje uredništva in PZS. Kopiranje revije ali posameznih
delov brez privolitve izdajatelja ni dovoljeno.

Naročanje:

Po pošti na naslov: Planinska zveza Slovenije,
Dvorakova ulica 9, p. p. 214 SI-1001 Ljubljana,
po elektronski pošti na naslov: pv@pzs.si ali
po telefonu 080 1893 (24 ur na dan).

MODRA ŠTEVILKA

Številka transakcijskega računa PZS je 05100-8010489572,
odprt pri Abanki, d. d., Ljubljana. Naročnina 39 EUR,
63 EUR za tujino, posamezna številka 3,90 EUR. Člani
PZS so upravičeni do 25 % popusta na letno naročnino
Planinskega vestnika. Reklamacije upoštevamo dva meseca
po izidu številke. Ob spremembi naslova navedite tudi stari
naslov. Upoštevanje samo pisne odpovedi do 1. decembra
za prihodnje leto.

Izdajanje revije sofinancira Javna agencija za raziskovalno
dejavnost Republike Slovenije (ARRS), št. pog. 630-
183/2017-1.

Program informiranja o planinski dejavnosti
sofinancirata Ministrstvo za šolstvo in šport RS in
Fundacija za financiranje športnih organizacij v RS.

Fundacija za šport

FOTOGRAFIJA NA NASLOVNICI:

Severna stena Triglava, kjer je Franček Knez preplezal
kar 44 prvenstvenih smeri. Foto: Dan Briški

Uredništvo Planinskega vestnika skrbno preverja
vse članke in točnost v reviji objavljenih opisov poti,
ki praviloma vključujejo opozorila na nevarnosti in
možne pasti obiskovanja gora. Žal pa je vsak opis vedno
subjektiven, poleg tega se objektivne težave na terenu
lahko spreminjajo iz dneva v dan, celo iz ure v uro.
Zato uredništvo revije in Planinska zveza Slovenije ne
moreta prevzeti nobene odgovornosti za morebitne
poškodbe ali materialno škodo, ki bi jih utrpel kdorkoli
zaradi hoje in plezanja po gorah po navodilih iz te revije.

Uzorniki

Najprej je mama. Ali mogoče oče. Lahko sta tudi oba. Potem starejši brat, prekaljen kolesar, ki se po zadnjem kolesu pelje celih deset metrov! Dokler se v tebi ne začnejo prerivati hormoni in naenkrat je starejši brat najbolj zoprno bitje na planetu, saj nima takih moči kot Darth Vader, poleg tega pa se norčuje iz tvojih bornih poskusov oponašanja Angusa Younga. Mama in oče naenkrat postaneta ovira na tvoji poti v bleščečo prihodnost, saj ne razumeta, da si rojen za to, da postaneš drugi Adam Ondra, in da nogomet, za katerega bi še pred pol leta dal obe ledvici, res ni zate. Večina deklet ima najbrž vzornice med ženskami – česar seveda ne morem trditi z gotovostjo, saj sem sama vedno imela tako vzornice kot vzornike, in to od mame in očeta naprej.

Pa je lahko čisto vsak človek vzornik? Žal je lahko. Brez skrbi, ne bom brskala med tistimi predstavniki človeške vrste, o katerih pogosto rečemo, da so kljub nesprejemljivim dejanjem "sicer kar v redu, saj vsak teden obiščejo ostarelo mater", dovolj je že bežen pogled po naših družbenih omrežjih in nekoliko obarvanih medijih, da najdemo razloge za "žal".

Da je vzornik nekdo, ki ga zaradi nečesa občudujemo in mu v tem želimo biti podobni, je jasno, ni pa (več) jasno, kako se lahko gremo "to igrati" na vedno bolj pasiven način. V mislih imam dva vidika pasivnosti. Prvi je ta, da radi beremo o nekom, spremljamo, kaj počne, ga občudujemo in mu v želji, da bi mu bili podobni, po svoje zavidamo, pri tem pa se skrivamo za kvazirazlogi, s katerimi upravičujemo to, da sami ne počnemo tistega, kar si želimo. Ampak ležernost in tarnanje sta – roko na srce – zapisana v našem DNK, zato me drugi vidik pasivnosti bolj bega: gre za to, koga si ljudje izberemo za vzornika ali vzornico, oz. za to, kdo so naši vzorniki dandanes, saj so tudi ti vedno bolj pasivni. Vzemimo na primer samskega moškega – ali samsko žensko – ki vsak konec tedna in še vmes gre na kak sprehod v naravo (po možnosti s psom – ti so namreč trenutno zelo "in"), se ima *lušno*, naredi nekaj všečnih fotografij, jih okraši z lepimi besedami, o tem napiše dva spletna dnevnika in že ga vsi občudujemo in si želimo živeti tako kot on. Ker je znal lepo zapakirati nekaj popolnoma običajnega in to celo prodati. Ker mogoče celo hodi v službo in se čudimo, kako najde čas še za vsa ta potepanja in vsakodnevne objave krasnih fotografij. Pri tem pa pozabljamo, da je neprimerno veliko več ljudi, ki imajo doživetja z vsebino, a jih z nami ne delijo vsak dan, čeprav jim jih ne bi bilo treba zapakirati v všečno embalažo. In za to imajo dobre razloge – na primer roditelske sestanke in spremljanje otrok na razne treninge. Nekateri niti pomislijo ne na to, da bi svoje, še tako zanimive zgodbe povedali drugim; žal, saj nam ravno takih manjka! Si predstavljate, koliko sledilcev bi imel na Instagramu ali Facebooku Franček Knez!? Res škoda, da je bil s tega vidika tako zelo zadržan ...

Medtem pa dostopnost različnih medijev, s katerimi lahko vsak prodre v javnost, v kombinaciji z določenim značajem posameznika proizvaja ponarejene vstopnice za rdečo preprogo. Zakaj ponarejene? Zato, ker oblika dobiva prednost pred vsebino. Ker niso več pomembna dejanja, ampak način, kako je nekaj predstavljeno, ne glede na to, kaj sploh je predstavljeno. In tako kot nekateri odklonijo zaslužene nagrade, drugi zavrnejo pravo vstopnico, ki bi jih vodila po rdeči preprogi. A to niti ni pomembno, saj nehote in nevede postanejo vzorniki mnogim generacijam, in to ne le na področju, na katerem "zaslovijo", ampak zaradi veličine, ki jo izražajo s svojo skromnostjo, o njej pa kar kričijo njihova dejanja. Saj veste, visoki nikoli ne bodo veliki in veliki nikoli niso visoki. Franček Knez je eden največjih. Živel je skromno, rad je imel svojo družino in hodil je v običajno službo, hkrati pa je bil tako neverjeten plezalec, da se je o njem že za časa njegovega življenja govorilo skoraj kot o mitu. Smo z njegovo smrtjo izgubili velikega vzornika? Nismo. Njegova dejanja so tako mogočna, da jih niti čas ne bo izbrisal. Frančku najbrž ne bi bilo všeč, da mu (tudi) v *Planinskem vestniku* postavljamo svojevrsten spomenik, a za sabo je pustil tako veliko zapuščino, da je tale številka zgolj majhen poklon velikemu vzorniku.

Marta Krejan Čokl

UVODNIK

1 **Uzorniki**

Marta Krejan Čokl

FRANČEK KNEZ

4 **Guru modernega slovenskega alpinizma**

Povzeto po različnih gradivih

FRANČEK KNEZ

8 **Poklon virtuozu vertikale**

Martin Hrastnik

FRANČEK KNEZ

13 **Velikan nekega časa in nekih poti**

Milan Romih

FRANČEK KNEZ

16 **Skromni fant**

Damijan Meško

FRANČEK KNEZ

18 **Fortuna v Eigerju**

Danilo Tič

FRANČEK KNEZ

23 **Njegove podobe v stenah bodo živele večno**

Silvo Karo

FRANČEK KNEZ

26 **S skalo iz oči v oči**

Igor Škamperle

FRANČEK KNEZ

30 **Opus magnum v presežnikih**

Miha Lampreht

FRANČEK KNEZ

32 **Legendarni Franček**

Vanja Matijevec

FRANČEK KNEZ

34 **Spomini na Frančka**

Bernadette McDonald

FRANČEK KNEZ

36 **Frančkove Arkade**

Franci Horvat

Z NAMI NA POT

42 **Slavnik**

Mire Steinbuch

RAZMIŠLJANJE

51 **Samo meglen jesenski dan**

Jana Remic

INTERJUJ

54 **Mitja Kilar**

Mire Steinbuch

KOČE

58 **Na Roblek bom odšel**

Zdenka Mihelič

USI MOJI TRIGLAVI

62 **Oda nekemu prijateljstvu**

Samo Rugelj

KAUKAŠKA PRIPOVEDKA

66 **Čas je za prvi vzpon 2. del**

Stanka Jelenc

GORSKI VELIKANI

70 **Pod vročim španskim soncem**

Juso Ikanović

DOŽIVETJA V GORAH

74 **Nekaj žene tako ljudi kot živali na vrhove**

Anton Cedilnik

PLANINČKOV KOTIČEK

79 **Za rojstni dan prvič v šolo in na očaka**

Kristina Menih

DOŽIVETJE

82 **Montaž po ferati Via Amalija**

Breda Pirc

PRIZNANJA

84 **46. Srebrna plaketa Žarku Trušnovcu**

Žarko Rovšček

86 LITERATURA

90 PLANINSKA ORGANIZACIJA

93 TRIGLAUSKI NARODNI PARK

94 V SPOMIN

**USEBINE USEH
PLANINSKIH VESTNIKOV
OD LETA 1895 DALJE NA
WWW.PUKAZALO.SI.**

ZARADI OBILICE GRADIVA
SMO TOKRATNO ŠTEVILKO
POVEČALI ZA 16 STRANI.

UREDNIŠTVO